

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sekretarz Stanu
Małgorzata Gromadzka

Warszawa, 23 grudnia 2025 r.
znak sprawy: RRE.wpz.053.9.2025

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

**Dotyczy: działań sprawdzających import produktów spożywczych z krajów
MERCOSUR**

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo o numerze KRIR/MJ/1165/25 wnoszące o podjęcie działań sprawdzających import do Unii Europejskiej i Polski mięsa drobiowego, jaj, przetworów jajecznych, mięsa wołowego oraz mleka i jego przetworów z krajów MERCOSUR, informuję co następuje.

Odnosząc się do kontroli bezpieczeństwa żywności, Polska jako kraj członkowski UE stosuje systemy kontroli urzędowej towarów pochodzenia zwierzęcego zgodny z prawem UE i według standardów zharmonizowanych na poziomie całej UE. Systemy te są uzupełnieniem procedur weryfikacyjnych stosowanych przez Komisję Europejską w odniesieniu do wniosków składanych przez państwa trzecie o zatwierdzenie ich do eksportu danych grup towarów czy gatunków zwierząt do UE.

Zatem aby przywóz np. żywności pochodzenia zwierzęcego do UE był możliwy, w pierwszych etapach KE weryfikuje różnorodne aspekty dotyczące systemu nadzoru w danych sektorach w danym kraju trzecim. Jest to wieloetapowy proces zbierania i analizowania danych, zarówno informacji udzielanych przez właściwe organy kraju trzeciego w odpowiedzi na kwestionariusze, ale także poprzez audyty, które na miejscu mają potwierdzić pozyskane informacje.

Należy zatem zaznaczyć, że kraje Mercosur również posiadają uprawnienia do eksportu jedynie niektórych towarów pochodzenia zwierzęcego, a mianowicie tylko tych, co do których gwarancje bezpieczeństwa przedstawione przez władze weterynaryjne zostały pozytywnie zweryfikowane przez służby KE. Towary z krajów z ww. grupy trafiają na rynek UE od wielu lat i podlegają kontrolom urzędowym zgodnie z prawem UE. Podobne zasady dotyczą zakładów produkcyjnych w krajach trzecich, które uzyskały uprawnienia do eksportu do UE. Standardy w nich stosowane muszą również spełniać wymogi UE, aby towary certyfikowane na rynek UE można było uznać za spełniające wymagania. Listy takich zakładów są na bieżąco aktualizowane przez KE i dostępne w systemie TRACES NT dla urzędowych lekarzy weterynarii wykonujących kontrole urzędowe na granicy zewnętrznej UE.

W związku z powyższym, przywóz zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego do UE z krajów trzecich jest możliwy jedynie wówczas, gdy:

- kraj trzeci lub jego region został zatwierdzony przez Komisję Europejską do eksportu na teren UE (w drodze szeregu audytów i weryfikacji gwarancji udzielanych przez władze weterynaryjne kraju trzeciego)
- zakład eksportujący został autoryzowany do eksportu danego towaru na teren UE (w drodze udzielonych gwarancji przez władze weterynaryjne danego kraju na zasadzie prelistingu).

Ponieważ spełnianie wymagań UE jest najpierw weryfikowane w obszarze całego sektora danej hodowli/produkcji przez służby KE, wyklucza to przywóz zwierząt lub produktów spożywczych pochodzących z krajów czy zakładów, które nie wdrożyły standardów UE i nie stosują procedur przewidzianych w prawie UE. Ponadto, każda przesyłka zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego wprowadzana do UE jest poddawana kontroli urzędowej. Kontroli podlega dokumentacja przesyłki, w tym świadectwo urzędowe oraz inne dokumenty towarzyszące przesyłce. Następnie przeprowadza się kontrolę identyfikacji przesyłki, tj. zgodności zwierząt lub towaru i jego oznakowania z dokumentacją.

W stosownych przypadkach przeprowadza się także kontrolę bezpośrednią z pobieraniem prób do oceny organoleptycznej lub do badań urzędowych w laboratoriach Inspekcji Weterynaryjnej. Częstotliwość kontroli bezpośredniej jest zwiększana w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości np. niezadowolających wyników badań.

Każda kontrola jest rejestrowana w unijnym systemie elektronicznej wymiany informacji TRACES NT oraz w krajowym systemie rejestracji kontroli. Zasady kontroli urzędowych pozostają bez zmian niezależnie od umów handlowych podpisywanych przez UE z krajami trzecimi z wyjątkiem umów zakładających równoważność wymagań stron umowy np. umowa o Europejskim Obszarze Gospodarczym, co wiąże się z brakiem kontroli granicznych.

Z prowadzonej w Głównym Inspektoracie Weterynarii analizy wynika, że unijne zasady kontroli urzędowej na granicy zewnętrznej UE oraz ich automatyczne zaostrożenie adekwatnie do stwierdzanego ryzyka działają poprawnie, wymiana informacji pomiędzy krajami członkowskimi i KE w ramach systemów: TRACES NT, RASFF i AAC zapewnia bieżącą komunikację na temat ewentualnych nieprawidłowości oraz koordynację kontroli.

Odnosząc się do kontroli jakości żywności, informuję, że artykuły rolno-spożywcze sprowadzane z krajów Mercosur są i będą kontrolowane zarówno w ramach kontroli granicznej jak i kontroli podejmowanych na rynku wewnętrznym, a podmiotem za nie odpowiedzialnym jest Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS).

Wszystkie artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania dotyczące znakowania określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności¹.

Próbki do badań laboratoryjnych, pobrane podczas kontroli jakości handlowej są przekazywane do laboratorium GIJHARS posiadającego możliwości wykonania analiz parametrów wynikających z przepisów lub zadeklarowanych przez producenta.

Przykładowe analizy dla mięsa to: oznaczenie zawartości białka, tłuszczu, obecności dodatków (fosforanów, azotynów, azotanów), identyfikacja gatunkowa; dla mleka w proszku: oznaczenia zawartości wody, tłuszczu, białka, popiołu, kwasowości, wskaźnika rozpuszczalności.

Kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przywożonych z kraju trzeciego jest dokonywana na przejściach granicznych zgodnie z rozporządzeniem

¹ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 8 kwietnia 2015 r.² oraz w oddziałach lub miejscach wyznaczonych na terenie działania Wojewódzkiego Inspektora JHARS.

Na rynku wewnętrznym Inspekcja JHARS przeprowadza kontrole jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych sprowadzanych z krajów Mercosur w ramach kontroli planowych oraz doraźnych, na różnych etapach łańcucha dystrybucji, w tym u producentów, importerów, w hurtowniach czy w sklepach detalicznych.

U producentów Inspekcja JHARS zwraca uwagę na jakość stosowanych surowców wykorzystywanych do produkcji, w tym sprowadzanych z krajów Mercosur.

Na etapie **handlu detalicznego** kontrole jakości handlowej ukierunkowane są na produkty zagraniczne, w tym również na artykuły rolno-spożywcze sprowadzane z krajów Mercosur.

W umowie handlowej z krajami Mercosuru przewidziane są dwustronne klauzule ochronne, które pozwalają czasowo zawiesić preferencyjne stawki celne na wrażliwe produkty rolne – w tym na wołowinę, drób, nabiał, cukier, jaja (klasy A i B), mleko – jeśli udowodni się szkodę dla producentów UE.

Przyjęte klauzule stanowią rozszerzony hamulec bezpieczeństwa w sytuacjach, gdy napływ niektórych produktów rolnych z państw Mercosuru będzie zagrażać interesom europejskiego, w tym polskiego, rolnictwa. Przyjęta została m.in. klauzula wzajemności, gwarantująca rolnikom równe zasady produkcji i konkurencyjności. To oznacza, że towary importowane z krajów Mercosur będą musiały spełniać te same normy jakości i bezpieczeństwa, np. w odniesieniu do stosowania pestycydów i antybiotyków, które już teraz obowiązują rolników w całej UE.

Przyjęto również krótsze terminy i szybsze podejmowanie działań przez KE – skrócono maksymalny czas trwania dochodzenia z 6 do 3 miesięcy, a dla produktów wrażliwych z 4 do 2 miesięcy. Co szczególnie ważne – środki tymczasowe dla produktów wrażliwych mają być wdrożone w ciągu 14 dni od wszczęcia dochodzenia (zamiast wcześniejszych 21 dni).

Wśród innych założeń klauzul ochronnych znajduje się między innymi klauzula wzajemności norm oraz klauzula dotycząca zdrowia i SPS, zgodnie z którymi środki ochronne mogą zostać wdrożone, jeśli istnieją wiarygodne dowody, że przywóz objęty preferencjami taryfowymi nie spełnia równoważnych wymogów w zakresie

² rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 8 kwietnia 2015 r. w sprawie wykazu przejść granicznych, na których jest dokonywana kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych sprowadzanych z zagranicy (Dz. U. z 2015 r. poz. 592 ze zm.)

ochrony środowiska, dobrostanu zwierząt, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa żywności lub ochrony pracy, jakie obowiązują unijnych producentów. KE może zawiesić przywóz z Mercosur, jeśli zachodzi ryzyko dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, w tym stosowania metod produkcji zakazanych w Unii lub niespełnienia wymogów SPS.

Podsumowując temat działań sprawdzających import do Unii Europejskiej, informuje również, że w komunikacie prasowym z dnia 9 grudnia 2025 Komisja Europejska ogłosiła wzmocnienie kontroli żywności, produktów zwierzęcych i roślinnych importowanych do UE.

Z wyrazami szacunku

Małgorzata Gromadzka

/podpisano elektronicznie/